

OPM myönsi Hautalalle: direktiivi tarjosi liikkumavaraa kopiosuojauksymyksessä

13.12.2005 16:00

Vihreiden kansanedustaja Heidi Hautala kertoi maanantaina eduskunnan täysistunnossa opetusministeriön virkamiesten myöntäneen, että eduskunta ei käyttänyt Suomen tekijänoikeuslain uudistuksessa EU-direktiivin sallimaa liikkumavaraa.

Hautala puhui tekijänoikeuslain muuttamiseen tähtäävän lakialoitteen lähetekeskustelussa. Hän kertoi käyneensä syksyllä käsittelyssä olleen tekijänoikeuslain edellisen uudistuksen jälkeen keskustelua opetusministeriön "johtavien virkamiesten kanssa" EU:n tietoyhteiskuntadirektiivin tulkinnasta. Virkamiesten kertoma asettaa kulttuuriministeri Tanja Karpelan aiemmat lausunnot arveluttavaan valoon.

Karpela esitti syksyllä eduskuntakeskustelussa useaan otteeseen, että opetusministeriön on saanut "mustaa valkoisella" tietoa komissiolta direktiivin velvoitteista. Henri Sivosen tekemistä asiakirjapyynnöistä kuitenkin selvisi, ettei ministerillä ollut tulkinnan tukena kuin itse direktiivi ja sen esityöt.

Sallivampi tulkinta meni sivu suun

Hautala kertoi ministeriön virkamiesten myöntäneen kirjeenvaihdossa myöhemmin, että lain kiistellyin kohta kopiosuojauksien kiertämisen kiellosta oli direktiiviä tiukempi. Tekijänoikeuslain valmistelua ministeriössä johtivat Jukka Liedes ja Jorma Waldén.

- Sen ajatustenvaihdon pohjalta tuli ilmeiseksi, että eduskunnalla olisi todellakin ollut mahdollisuus sallivampaan tulkintaan yksityisen kopioinnin osalta, Hautala sanoi.

- Kävi myöskin ilmi, että joissakin Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen maissa oli omaksuttu sallivampi tulkinta ja Suomessa oli menty ikään kuin selvästi oikeudenomistajien suuntaan tässä laissa.

Perustuslakivaliokunta ehdotti muutosta

Kiista liittyi 50 a -pykälään, jonka mukaan kopiosuojauksen saa kiertää katselua tai kuuntelua varten, mutta teoksesta ei silti saa valmistaa kopiota. Eduskunnan

perustuslakivaliokunta piti kiellon poistamista lakiesityksestä perusoikeuksien kannalta perusteltuna. Kopiointikieltoa ehdotettiin poistettavaksi myös käsittelyn viime metreillä eduskunnan suuressa valiokunnassa. Hallituspuolueet äänestivät valiokunnassa sopimuksensa mukaisesti ja laki säilyi muuttamattomana. Hautala muistutti puheessaan opposition vaatineen lähes yksimielisesti lain muuttamista. Kansanedustaja Jyrki Kasvin ja Hautalan ajama lakialoite muuttaisi myös 50 a -pykälää. Aloitteessa kielletään haitalliset kopiosuojaukset ja sallitaan kopiosuojauksen kierto kolmen yksityiseen käyttöön tarkoitetun kopion tekoa varten. Lex Karpela -liikanimen saanut tekijänoikeuslain uudistus astuu voimaan pääosiltaan vuodenvaihteessa. Keskustelua ministeriön virkamiesten väitetyistä tunnustuksesta sekä Hautalan ja Kasvin lakialoitteesta voi käydä digitodayn Tekijänoikeusblogissa

Kirjoittaja: Jaakko Kuivalainen

<http://www.itviikko.fi/muu/2005/12/13/opm-myonsi-hautalalle-direktiivi-tarjosi-liikkumavaraa-kopiosuojauskysymyksessa/20056298/7>